

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Журавська І. М.,
доктор технічних наук, професор,
Чорноморський національний
університет ім. Петра Могили,
м. Миколаїв

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В СУСПІЛЬСТВІ

Впровадження інформаційних комунікацій у будь-якій галузі людської діяльності, у т. ч. в культурі та мистецтві, має сприяти забезпеченню самоокупності та прибутковості такої сфери. Зважаючи на винятковість завдань соціокультурної діяльності, треба особливу увагу приділяти здатності інструментів цифрової комунікації задовольняти попит учасників зазначених процесів в емоційному задоволенні, формуванні натхнення, розвитку талантів та особливих здібностей людей різного віку та поколінь.

Метою роботи є визначення та аналіз ефективності застосування передових методів, моделей, засобів і технологій ведення соціокультурної діяльності, що базуються на цифровій трансформації сучасного бізнесу.

Для досягнення мети необхідно вирішити такі задачі:

- визначити основні поняття та цифрові інструменти (системи) для ведення сучасного бізнесу з урахуванням особливостей соціокультурної діяльності;
- розглянути моделі, методи та стратегії цифрової трансформації бізнесу, які виводять відносини з клієнтами/глядачами на новий рівень задоволення попиту;
- визначити сучасні програмні та апаратні засоби для цифровізації бізнес-систем та підвищення ефективності роботи сучасних організацій, підприємств та установ у галузі культури та мистецтва;
- розглянути вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і мистецькому контексті.

Взаємодія між рівнями електронної комерції (бізнесом В та його клієнтами С, а також урядуванням G) має скорочену нотацію: G2C, C2B, G2B, G2G. У 2019 р. Міністерством трансформації України розроблено та запущено український е-сервіс державних послуг «Дія» – скорочення від «Держава і Я». Так, на онлайн-платформі «Дія. Бізнес» можна знайти 100+ бізнес-ідей для заснування власної справи, список ідей для бізнесу, які потребують мінімального стартового капіталу, отримати перелік необхідних документів для запуску бізнесу та шаблони усіх робочих документів. Наприклад, реєстрацію фізичної особи-підприємця (ФОП) можна здійснити БЕЗКОШТОВНО буквально протягом 10 хвилин за 3 кроки: Авторизуйтеся, Заповніть форму та Підпишіть заяву електронним підписом [1].

Не можна не відзначити максимальне спрощення отримання електронного цифрового підпису (ЕЦП) завдяки механізму, впровадженому на порталі «Приват24» – найпопулярнішому в Україні інтернет-банкінгу [2]. Буквально за лічені хвилини, у режимі реального часу генерується файл ЕЦП, який можливо скачати та зберігати на будь-якому носії.

Для отримання безкоштовних консультацій з розгортання та ведення бізнесу на сьогодні вже у 4 містах країни відкриті КОНСАЛТИНГОВІ ЗОНИ. Це Харків, Миколаїв, Київ та Черкаси. Також біля 40 видів консультацій, як вести бізнес, можна отримати й засобами онлайн-комунікації на порталі «Дія». Технічним партнером проекту виступила фірма «ХУАВЕЙ Україна», яка вже отримала довіру великої кількості людей своїми якісними розробками. Слід зазначити, що вже більше 11 тис. підприємців застосовують при веденні справ ресурси он-лайн платформи «Дія» (рис. 1).

Рисунок 1 – Платформа «Дія.Бізнес» для підприємців [3]

Таким чином, створення цифрових платформ сприяє веденню бізнесу, прискорює реєстрацію підприємств та ФОП, подання звітності та закриття бізнесу як в Україні, так і в межах ЄС.

Але повернемося до особливостей користування вищезазначеними послугами діячами культури та мистецтва. Репетиції, переїзди, костюми, виступи – не завжди таку авторизацію на будь-якому сервісі або у банкоматі можливо виконати смартфоном, карткою або іншим засобом, який інколи неможливо, що називається «покласти у карман» за відсутності останнього, наприклад, у концертному костюмі. Але й для такої ситуації вже розроблені зручні гаджети. Ощадбанк та Visa представили каблучку з NFC-чіпом для безконтактних оплат, яка ще й не боїться атмосферних впливів (рис. 2).

Рисунок 2 – Керамічне кільце-каблучка для оплат через систему Visa [4]

До того ж, на думку розробників, оплата через кільце безпечніша ніж через смартфон або карту.

Слід також порушити питання щодо довіри та безпеки наших персональних даних в Інтернеті. Людина може завантажити з порталу «Дія» до смартфона через мобільний застосунок електронні версії вже 9 власних документів: ID-карту, біометричний паспорт, посвідчення водія та ін. Безпека зберігання особистих документів забезпечується авторизацією за допомогою системи BankID Нацбанку України, до якої входять 12 банків України, одному з яких кожен з вас вже довірив основну масу своїх персональних даних, коли відкривав там картковий або ін. рахунок. Достовірність документів часто підтверджується тимчасовим QR-кодом, який діє на протязі всього 3 хвилин [5]. Можна з впевненістю сказати, що з точки зору безпеки, цифрові документи в смартфоні є більш захищеними, ніж фізичні.

Для перевірки професійного профілю та порядності роботодавця та ділового партнера створені спеціалізовані онлайн-реєстри, такі як OpenDataBot, YouControl та ін. [6]. За допомогою таких систем можливо не тільки перевірити контрагентів, але й здійснити конкурентну розвідку, виконати бізнес-аналітику діяльності.

На теперішній час стрімко зростає кількість пристроїв та технологій, до яких обґрунтовано застосовують слова «розумний». Вже досить звично звучать терміни «Розумний дім», «Розумне місто», «Інтернет речей», «Інтернет дронів» й т. п. Не залишається осторонь й соціокультурна діяльність: ми опануємо навички користування «інтернет-білетами», створення та перегляду «інтернет-вистав», участі та проведення театральних, хореографічних та ін. «інтернет-конкурсів», тощо.

Перший міжнародний театральний Інтернет-конкурс «Театр.NET» був проведений у травні 2020 р., у ньому взяли участь 120 театрів з 50 міст України, театри української діаспори з Угорщини, Фінляндії, Латвії, Німеччини та Ізраїлю [7]. Вистави колективів викладені у мережі. До того ж, для розвитку театального мистецтва все ширше використовуються технології віртуальної і доповненої реальності [8].

Для інформаційно-комунікативної підтримки таких заходів потужно розвиваються апаратні основи побудови концертних, виставкових та театральних комп'ютерних систем, комп'ютерні системи 3D–7D кінотеатрів, 3D-друку, системи відеоконференцій та онлайн-голосування.

Найбільш розповсюдженими програмними застосунками слід визначити MS Team (до 250 учасників), Google Meet (до 100 учасників 60 хв безкоштовно), Zoom (до 1000 учасників), а також інші не менш ефективні засоби [9].

Вже можливо із впевненістю сказати, що Microsoft Teams замінив «Skype для бізнесу». Більшість з таких застосунків мають безкоштовні версії (можуть бути обмежені тривалістю одного сеансу), а також зберігають записи на власному «хмарному сховищі».

Розглянуті методи та засоби інформаційних комунікацій сприятимуть підвищенню ефективності ведення та конкурентоспроможності соціокультурній діяльності як бізнесу в постійно змінюваних економічних умовах, мають

забезпечити отримання максимуму результатів від кожної складової такої діяльності, людей та ІТ-інфраструктури. Доцільно якнайшвидше розпочати цифрову оптимізацію також у галузі мистецтва та культури, щоб адаптувати її до нової реальності, широко використовувати сучасні програмні засоби, хмарні системи та інструменти соціальних мереж для цифрової трансформації сучасних бізнес-процесів. Найпотужнішим важелем у процесі цифрової трансформації бізнесу є залучення до нього так званого «цифрового покоління» – талановитої молоді, життя якої вже інтегроване з візуальним мисленням, гейміфікацією, тощо [10]. Вже на початкових курсах, разом з практичним виготовленням творів мистецтва, необхідно формувати електронні портфоліо майбутніх працівників галузі культури та мистецтва, неухильно підвищувати їх медіаграмотність, вчити розпізнавати цифрові маніпуляції, фейкові новини, ефективно працювати з інструментами цифрової комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Безкоштовні консультації для майбутніх та діючих підприємців : онлайн-платформа «Дія.Бізнес». URL: <https://business.diiia.gov.ua/> (дата звернення: 21.03.2021).
2. Як отримати сертифікат у «Приват24» : покрокова інструкція. URL: <https://docs.google.com/document/d/1y6TBhCn5v8NnrnCyQjjmM2vm-Q3ECXloaepNoW2E7Ts/edit> (дата звернення: 21.03.2021).
3. 100 перемог Мінцифри у 2020 році. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=AkJeoqBmyDw> (дата звернення: 21.03.2021).
4. Ощадбанк та Visa представили каблучку з NFC чіпом для оплат. Опубл. 30 вересня 2019 р. URL: <https://mind.ua/news/20202674-oshchadbank-ta-visa-predstavili-kabluchku-z-nfc-chipom-dlya-oplat> (дата звернення: 21.03.2021).
5. Федоров М. Застосунок «Дія»: захист персональних даних і безпека. *Українська правда*. Опубл. 08 лютого 2020 р. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2020/02/8/7239861/> (дата звернення: 21.03.2021).
6. Система YouControl – онлайн-сервіс перевірки компаній. URL: <https://youcontrol.com.ua/> (дата звернення: 21.03.2021).
7. Театральний інтернет-конкурс презентує більше сотні вистав. Опубл. 13 травня 2020 р. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/41638/> (дата звернення: 21.03.2021).
8. Интерактивные декорации с проекторами Epson. Опубл. 16 мая 2017 г. URL: <https://epson.ua/publication/culture/1167261/> (дата обращения: 21.03.2021).
9. Работаем в карантин: 10 лучших сервисов для проведения видеоконференций. Опубл. 30 марта 2020 г. URL: <https://zoom.cnews.ru/publication/item/63297> (дата обращения: 21.03.2021).
10. Цифрові інструменти у роботі з творчою молоддю : методичний посібник. Львів : Резонанс, 2020. 66 с.